

[Domov](#) > ... > [Družinske Zadeve In Dedovanje](#) > [Starševska Odgovornost – Pravica Do Varstva In Vzgoje Otroka Ter Stikov](#) > France

Starševska odgovornost – pravica do varstva in vzgoje otroka ter stikov

Vsebino zagotavlja

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Francija

1 Kaj dejansko pomeni pravni izraz „starševska odgovornost“? Kakšne so pravice in obveznosti nosilca starševske odgovornosti?

V Franciji je starševska odgovornost opredeljena kot skupek pravic in dolžnosti, katerih cilj je otrokova korist.

Nosilca starševske odgovornosti sta starša, dokler otrok ne postane polnoleten ali ne pridobi popolne poslovne sposobnosti.

Dolžnost staršev je, da otroka zaščitita v smislu njegove varnosti, zdravja in nramnosti, poskrbita za njegovo vzgojo ter mu omogočita razvoj ob ustreznem spoštovanju njegove osebnosti.

Določiti morata kraj otrokovega običajnega prebivališča, zlasti če živita ločeno. Otroku morata zagotoviti dom, če pa ga nista sposobna vzeti k sebi, ga morata zaupati tretji osebi.

Oče in mati imata pravico in dolžnost nadzora ter morata paziti na otroka in zanj vsakodnevno skrbeti. Otroku lahko glede na njegovo starost omejita ali celo prepovevata stike s tretjimi osebami. Spoštovati morata pravico otroka do osebnih stikov s starimi starši.

Starša morata poskrbeti za vzgojo otroka: šolanje, poklicno usposabljanje, nramnost, državljansko življenje itd. Ob spoštovanju njegove osebnosti odločata tudi o njegovi verski usmeritvi. Starša odločata o zdravstveni oskrbi, ki jo prejme njun otrok.

Kolikor oče in mati izvajata starševsko skrb, sta tudi zakonita skrbnika svojih otrok in na tej podlagi sta jih zavezana zastopati v vseh vsakodnevnih poslih in upravljati njihovo premoženje.

Vsak od staršev mora ne glede na to, ali izvaja starševsko skrb ali ne, prispevati k vzdrževanju in vzgoji otrok sorazmerno s svojimi sredstvi in otrokovimi potrebami.

2 Kdo je ponavadi nosilec starševske odgovornosti do otroka?

Starševska skrb (autorité parentale) pripada obema staršema enako. Pojem roditeljske pravice (puissance paternelle) se v Franciji ne uporablja več od leta 1970.

Razlikuje se med tem, ali je oseba nosilec starševske skrbi ali ima pravico do izvajanja starševske skrbi. Eden od staršev je lahko nosilec starševske skrbi, nima pa pravice do njenega izvajanja.

Načeloma oba starša skupaj izvajata starševsko skrb, razen v primeru poznega priznanja otroka več kot eno leto po njegovem rojstvu (v tem primeru je skupno izvajanje starševske skrbi mogoče samo na podlagi skupne izjave pri sodišču ali sklepa sodnika za družinske zadeve). Lahko se torej zgodi, da starševsko skrb izvaja samo mati,

vendar jo praviloma izvajata oba starša.

Oče in mati, ki skupaj izvajata starševsko skrb za otroka, morata skupaj sprejemati vse odločitve v zvezi z njim (selitev, zamenjava šole, kirurški poseg itd.).

Če je eden od staršev nosilec starševske odgovornosti, vendar je ne izvaja, ga mora drugi starš še vedno obveščati o pomembnih odločitvah, ki jih sprejme v okviru izvajanja svoje pravice in dolžnosti „nadzora“. Le če je obveščen, lahko ob večji težavi po potrebi opozori socialne službe ali sodišče. Še vedno mora prispevati k vzdrževanju in vzgoji otroka, tako da ima lahko dolžnost plačevati preživnino. Sodišče lahko določi skupno ali izključno izvajanje starševske skrbi.

3 Ali je mogoče za izvrševanje starševske odgovornosti določiti drugo osebo, če starši tega nočejo ali ne želijo?

Če starša začasno nista sposobna skrbeti za svoje otroke, jih lahko zaupata tretji osebi. Prav tako lahko sodišču predlagata, naj izvajanje starševske skrbi prenese na to tretjo osebo. Tak prenos je torej prostovoljen.

Če starša ogrožata svojega otroka, lahko sodnik za mladoletne osebe na pobudo obeh staršev ali enega od njiju, osebe, ki ji je bila mladoletna oseba zaupana, skrbnika mladoletne osebe, same mladoletne osebe ali državnega tožilca odredi njeno postavitvev pod skrbništvo tretje osebe ali socialnih služb za pomoč otrokom pod okriljem predsednika departmajskega sveta.

Na splošno se lahko v primeru očitne brezbriznosti ali nezmožnosti staršev za polno ali delno izvajanje starševske skrbi posameznik, zavod, socialna služba departmaja za pomoč otrokom, ki je otroka prevzela, ali družinski član obrne na sodišče, da to izvajanje starševske skrbi v celoti ali delno prenese nanj. Včasih govorimo o prisilnem prenosu izvajanja starševske skrbi.

Staršem, postavljenim pod zaščitni ukrep (npr. skrbništvo ali varuštvo), se načeloma ne odvzame pravica do izvajanja starševske skrbi. V nekaterih okoliščinah, če so izpolnjeni pogoji za to, pa se zaradi otrokove koristi vseeno lahko prenese izvajanje starševske skrbi ali postavi skrbnik.

Če sta starša pokojna ali jima je odvzeta pravica do izvajanja starševske skrbi (zlasti če je starš odsoten ali ni sposoben izraziti svoje volje), se uvede skrbništvo in imenuje družinski svet. Tega sestavljajo najmanj štiri osebe, ki se izberejo ob upoštevanju koristi otroka in med katerimi se izbereta skrbnik in nadometni skrbnik. Ukrep skrbništva spremlja sodnik za družinske zadeve, ki izvaja naloge sodnika, pristojnega za skrbništvo nad mladoletnimi osebami.

Starševska skrb je naloga javnega reda. Gre za neodtujljivo pravico, ki se ji starši ne morejo odreči.

V okviru izvajanja starševske skrbi lahko predložijo nekatere zahteve ali se odločijo za izključno izvajanje starševske skrbi s strani enega od staršev, vendar mora biti to v otrokovo korist.

Razen v primeru dogovora mora o izvajanju starševske skrbi odločiti sodišče. Prenos izvajanja starševske skrbi na tretjo osebo vedno nadzoruje sodišče.

4 Kako se ureja vprašanje starševske odgovornosti, če se starša razvežeta ali razideta?

Prenehanje življenjske skupnosti staršev ne vpliva na pravila o izvajanju starševske skrbi. Še naprej morata oba skrbeti za otroke in skupaj sprejemati odločitve v njihovo korist.

Če se ne moreta sporazumeti, sodnik za družinske zadeve v okviru postopka razveze zakonske zveze ali postopka v zvezi z izvajanjem starševske skrbi določi podrobne pogoje izvajanja starševske skrbi, pri čemer upošteva:

1. predhodno ravnanje staršev ali sporazume, ki sta jih predhodno lahko sklenila;
2. mnenje mladoletnega otroka;

3. sposobnost vsakega od staršev, da prevzame svoje dolžnosti in spoštuje pravice drugega starša;
4. izid morebitnih izvedenskih mnenj, zlasti ob upoštevanju starosti otroka;
5. informacije, zbrane v morebitnih opravljenih preiskavah in sekundarnih preiskavah o razmerah v družini;
6. pritisk ali nasilje, fizično ali psihično, ki ga eden od staršev izvaja nad drugim.

5 Katere formalnosti morata starša spoštovati pri sklenitvi sporazuma o starševski odgovornosti, da je ta sporazum pravno zavezujoč?

Starša se lahko dogovorita o vseh ukrepih, ki jih je treba določiti v korist njunega otroka, in sama ali s pomočjo mediatorja in/ali svojih odvetnikov skleneta starševski sporazum.

Nato se lahko obrneta na sodnika za družinske zadeve, da ta uradno potrdi sporazum, s katerim uredita podrobne pogoje za izvajanje starševske skrbi ter določita prispevek za vzdrževanje in vzgojo otroka, s čimer ta sporazum postane izvršljiv.

Sodnik sporazuma ne more spremeniti, temveč ga samo uradno potrdi, razen če ugotovi, da otrokova korist z njim ni ustrezno obvarovana ali da privolitev staršev ni bila svobodna. Odloči lahko brez razprave.

V okviru sporazumne razveze zakonske zveze lahko starša in njuna odvetnika določijo podrobne pogoje izvajanja starševske skrbi tudi v sporazumu o razvezi zakonske zveze. Zakonca in njuna odvetnika ta sporazum podpisujejo po najmanj 15 dneh, ki jih imajo na voljo za razmislek, nato pa se sporazum notarsko overi, s čimer postane izvršljiv.

Tako je – razen v primeru sporazumne razveze zakonske zveze z notarsko overjenim odvetniškim aktom – posredovanje sodišča nujno, da starševski sporazum o podrobnih pogojih izvajanja starševske skrbi postane izvršljiv.

6 Katera alternativna sredstva so za reševanje spora zunaj sodišča na voljo staršem, kadar se ti ne morejo sporazumeti o starševski odgovornosti?

Če se starša ne moreta sporazumeti in ne želita začeti postopka na sodišču, se lahko na svojo pobudo udeležita družinske mediacije.

Cilj družinske mediacije je, da se med staršema ponovno vzpostavi komunikacija, da se lahko skupaj dogovorita, pri čemer upoštevata potrebe drug drugega in zlasti potrebe otrok. Pomeni zaupen prostor za besedo, ki mora omogočiti zgladitev spora, vzpostavitev medsebojnega razumevanja in zaupanja ter posledično iskanje konkretnih rešitev tako z vidika družinske ureditve kot s finančnega vidika. Če se starša ne dogovorita, se lahko obrneta na sodišče, ki lahko njun morebitni dogovor uradno potrdi ali ga vključi v sporazum o sporazumni razvezi zakonske zveze.

7 O katerih vprašanjih v zvezi z otrokom lahko odloča sodnik, če starša zadevo predložita sodišču?

Sodnik za družinske zadeve je pristojen za odločanje o izvajanju starševske skrbi.

Njeno izvajanje lahko dodeli izključno enemu od staršev ali pa ugotovi, da starša skupaj izvajata starševsko skrb.

V primeru nesoglasja med staršema lahko sodnik enemu od njiju dovoli, da sprejme konkretno odločitev, za katero bi bilo praviloma potrebno soglasje obeh, na primer glede selitve otroka, zamenjave šole ali kirurškega posega.

Sodnik za družinske zadeve lahko tudi prepove, da bi mladoletni otrok odšel iz države brez soglasja obeh staršev, zlasti če obstaja nevarnost, da bi eden od staršev z otrokom odšel v tujino in se ne bi nameraval vrniti, s čimer bi kršil pravice drugega starša.

Sodišče največkrat odloča o določitvi običajnega prebivališča otroka, in sicer bodisi pri enem od staršev bodisi izmenično pri vsakem od njiju. Če ima otrok običajno prebivališče pri enem od staršev, za drugega starša določi tudi pravico do stikov in nastanitve ali samo pravico do stikov čez dan.

V primeru ogroženosti otroka lahko sodišče odloči, da se starš, ki ima pravico do stikov, z otrokom srečuje v prostoru za srečanja, to pomeni na nevtralnem kraju pod nadzorom strokovnih delavcev. To je običajno posebej prirejen prostor s socialnimi delavci in psihologi.

Sodnik za družinske zadeve je pristojen tudi za določitev prispevka za vzdrževanje in vzgojo otroka, ki ga mora plačevati tisti od staršev, ki ni prevzel vsakodnevnih skrbi za otroka. Najpogosteje je to preživnina, ki jo eden od staršev vsak mesec plačuje drugemu staršu.

8 Če sodišče odloči, da ima eden od staršev izključno pravico do varstva in vzgoje otroka, ali to pomeni, da odloča o vsem v zvezi z otrokom brez predhodnega posvetovanja z drugim od staršev?

Če sodišče določi, da ima otrok običajno prebivališče pri enem od staršev, drugi starš še naprej, razen če ni odločeno drugače, izvaja starševsko skrb skupaj s staršem, ki mu je bil otrok dodeljen v varstvo in vzgojo, tudi če otroka ne sprejema na svojem domu. Oba starša morata vse pomembne odločitve še naprej sprejemati skupaj. V primeru nesoglasja se morata obrniti na sodišče. Če je to v otrokovo korist, lahko sodišče izvajanje starševske skrbi dodeli enemu od staršev. Tako se lahko odloči v primeru nesposobnosti ali brezbriznosti enega od staršev, njegove nezmožnosti, da vzpostavi stik z otrokom, ali njegovega sistematičnega nasprotovanja, kadar je treba v korist otroka odločitve sprejeti hitro.

Starš, ki mu je odvzeta pravica do izvajanja starševske skrbi, ohrani pravico do nadzora nad vzgojo otroka in mora biti obveščen o pomembnih odločitvah v zvezi z njim.

9 Če sodišče odloči, da imata starša skupno pravico do varstva in vzgoje otroka, kaj to pomeni v praksi?

Pojem „garde de l'enfant“ (varstvo in vzgoja otroka) se je v francoskem družinskem pravu prenehal uporabljati leta 1987.

Pojem „garde conjointe“ (skupno varstvo in vzgoja otroka) se lahko v francoskem pravu razlaga širše kot skupno izvajanje starševske skrbi ali ožje kot določitev otrokovega prebivališča izmenično na domu vsakega od staršev (včasih se uporablja izraz „garde alternée“ (izmenična varstvo in vzgoja), vendar ta izraz pravno ni ustrezen, temveč je treba uporabljati izraz „résidence fixée en alternance“ (izmenično prebivališče)).

Starša starševsko skrb praviloma izvajata skupaj, ne da bi moralo o tem odločati sodišče. V francoskem pravu se je uveljavilo načelo skupnega starševstva. To pomeni, da je vsak od staršev enako udeležen v življenju otroka in njegovi vzgoji ter pri skrbi za njegove vsakodnevnne potrebe.

Skupno izvajanje starševske skrbi pomeni, da starša vse pomembne odločitve v zvezi z otrokom sprejemata skupaj.

Starša prav tako lahko otroka vsak drugi teden izmenično sprejmeta na svojem domu. To pomeni, da morata prebivati blizu in med seboj ustrezno komunicirati. Izmenično prebivališče ne pomeni nujno enakega časa z otrokom.

Pogosto se zgodi, da starša skupaj izvajata starševsko skrb, vendar ima otrok običajno prebivališče pri enem od staršev, drugi starš pa ima pravico do stikov in nastanitve.

10 Pri katerem sodišču ali organu je treba vložiti vlogo v zvezi s starševsko odgovornostjo? Katere formalnosti je treba upoštevati in katere dokumente

je treba priložiti k vlogi?

Za odločanje na področju starševske skrbi je pristojen sodnik za družinske zadeve. Nanj se je mogoče obrniti z navadno tožbo, ki jo stranki ali ena od njiju naslovi na sodno tajništvo, ali z vročitvijo sodnega poziva po sodnem izvršitelju.

Postopek poteka ustno, zastopanje po odvetniku pa ni obvezno. Strankama lahko pomaga ali ju zastopa odvetnik.

V tožbi je treba navesti imena, priimke in naslov strank ter po potrebi zadnji znani naslov tožene stranke. Vsebovati mora predmet zahtevka in povzetek razlogov zanj. Tožbo opremita z datumom in podpišeta vložnik ali njegov odvetnik.

Starš, ki se obrne na sodišče, mora predložiti:

- popolno kopijo rojstnega lista za vsakega otroka, na katerega se nanaša zahtevke;
- morebitne predhodne sodne odločbe;
- kopijo svojega osebne dokumenta;
- dokazilo o svojem prebivališču (potrdilo o plačilu najemnine, račun za elektriko itd.);

ter glede na vrsto zahtevka: kopijo svoje odločbe o odmeri davka, kopijo svoje davčne napovedi, zadnje tri plačne liste, dokazila o prejetih socialnih prejemkih itd.

Vprašanje ureditve izvajanja starševske skrbi se lahko obravnava tudi v okviru razveze zakonske zveze. Za sporazumno razvezo zakonske zveze se morata starša strinjati v vsem. Vsak od njiju mora imeti odvetnika. Po izteku časa za razmislek se sporazum o razvezi zakonske zveze notarsko overi, s čimer postane izvršljiv. Če želi otrok biti zaslišan, se o razvezi odloči v sodnem postopku in otroka zasliši sodnik ali oseba, ki jo ta pooblasti.

Vse druge razveze razglasi sodišče. Odvetnik je obvezen.

V vseh primerih se lahko mladoletna oseba, ki je sposobna oblikovati svoje mnenje, zasliši.

11 Kateri postopek se pri tem uporablja? Ali je na voljo skrajšani postopek?

Če se postopek na sodišču začne z vložitvijo tožbe, sodno tajništvo v 15 dneh po vložitvi toženo stranko povabi na obravnavo s priporočenim pismom s povratnico.

Če pa je v tožbi kot naslov tožene stranke naveden njen zadnji znani naslov, sodno tajništvo tožečo stranko pozove k vročitvi po sodnem izvršitelju.

Sodno tajništvo na vse možne načine vložnika obvesti o kraju, dnevu in uri obravnave.

Sodnik za družinske zadeve lahko na področju starševske skrbi odloči tudi v okviru postopka razveze zakonske zveze (glej razvezo zakonske zveze).

Sodnik za družinske zadeve v nujnih primerih izvaja naloge sodnika začasne odredbe. Nanj se je mogoče obrniti v hitrem postopku za izdajo začasne odredbe z vročitvijo sodnega poziva. Zadevo preuči kontradiktorno na obravnavi in odloči s sklepom, ki ni materialno pravnomočen. V postopku za izdajo začasne odredbe se lahko sodišču predlaga hitro sprejetje začasnih ukrepov pred izdajo meritorne odločbe. S predlogom začasne odredbe je torej mogoče zavarovati pravice.

Sodnik za družinske zadeve lahko z začasno odredbo odredi katere koli ukrepe, ki jih ni mogoče resno izpodbijati ali so upravičeni zaradi obstoja spora. Ker so taki ukrepi zgolj začasni, se ta postopek uporabi redko.

V ustrezno utemeljenem nujnem primeru lahko sodnik za družinske zadeve, ki odloča na podlagi tožbe, dovoli razpis obravnave v kratkem roku. Sodnik v tem primeru odloči po vsebini, vendar so roki skrajšani. Ta možnost se uporabi zelo pogosto.

Pri sodniku za družinske zadeve je mogoče začeti tudi hitri postopek odločanja po vsebini v primerih, predvidenih z zakonom (v družinskih zadevah se ta postopek nanaša na nezakonite premestitve otroka). Postopek pred njim se začne z vročitvijo sodnega poziva, nato pa se v kratkem roku izda meritorna odločba. V tem primeru ni treba utemeljiti nujnosti. Sama narava postopka zahteva, da se datum določi hitro.

V primeru nasilja v partnerskih odnosih je mogoče pri sodniku za družinske zadeve začeti tudi hitri postopek na podlagi člena 515-9 in naslednjih civilnega zakonika za izdajo sklepa o zaščiti. Tako mora odločiti v šestih dneh od določitve datuma obravnave (zakon z dne 28. decembra 2019). Namen tega zaščitnega ukrepa je zaščititi zakonce ali nekdanje zakonce, ki so žrtve fizičnega ali psihičnega nasilja, saj se lahko prepovejo vsi stiki med njimi ter po potrebi med nasilnim zakoncem ali nasilnim nekdanjim zakoncem in otroki. Sodišče v okviru sklepa o zaščiti določi tudi ukrepe v zvezi z izvajanjem starševske skrbi v zvezi z otroki. Med drugim lahko izključno izvajanje starševske skrbi dodeli staršu, ki je žrtev nasilja, nasilnemu staršu odvzame pravico do stikov in nastanitve ali mu prizna omejeno pravico do stikov v prostoru za srečanja.

12 Ali je mogoče dobiti pravno pomoč za kritje stroškov postopka?

Sodne stroške (honorarje odvetnika, stroške sodnega izvršitelja, preiskave o razmerah v družini itd.) lahko krije francoska država. Pravna pomoč se stranki v postopku dodeli, če so izpolnjeni pogoji glede sredstev. Krije lahko vse sodne stroške ali samo njihov del, odvisno od prihodkov tožeče stranke in števila oseb, ki jih vzdržuje. Za pomoč je treba zaprositi pri uradu za pravno pomoč na sodišču, ki obravnava zadevo.

13 Ali je mogoče vložiti pritožbo zoper odločbo o starševski odgovornosti?

Rok za pritožbo zoper sodbe sodnika za družinske zadeve je en mesec, razen za sodbe, izdane na podlagi člena 481-1 zakonika o civilnem postopku (hitri postopek odločanja po vsebini za nezakonite premestitve), zoper katere se je mogoče pritožiti v 15 dneh.

Rok za pritožbe zoper sklepe sodnika za družinske zadeve je 15 dni (začasna odredba, sklep o zaščiti).

V pritožbenem postopku je obvezno zastopanje po odvetniku. Poteka pred pritožbenim sodiščem (Cour d'appel).

14 V nekaterih primerih je morda treba pri sodišču ali drugem organu vložiti zahtevek za izvršitev odločbe o starševski odgovornosti. Kateri postopek se pri tem uporablja?

Odločbe sodnika za družinske zadeve v zvezi s starševsko skrbjo so samodejno izvršljive.

V primeru neizvršitve odločbe sodnika za družinske zadeve v zvezi s starševsko skrbjo, na primer če ima eden od staršev pravico do stikov in namestitve, drugi starš pa ga ovira pri uveljavljanju te pravice, se je mogoče pritožiti pri državnem tožilcu na sodišču v kraju stalnega prebivališča otroka. Oviranje drugega starša pri uveljavljanju njegove pravice do stikov in namestitve se šteje za kaznivo dejanje neupoštevanja pravice do stikov z mladoletnim otrokom, ki se kaznuje z zaporno kaznijo enega leta in 15 000 EUR globe.

Sodnik za družinske zadeve lahko poleg ukrepov, ki jih izreče, naloži tudi periodično denarno kazen. Periodično denarno kazen lahko naloži tudi po uradni dolžnosti, da zagotovi izvršitev svoje odločbe. Če je glede na okoliščine to nujno, lahko periodično denarno kazen naloži v zvezi z odločbo, ki jo je izdalo drugo sodišče, in starševskim sporazumom, potrjenim v pogodbi o sporazumni razvezi zakonske zveze.

Prav tako lahko sodnik za družinske zadeve, če eden od staršev namerno resno in vedno znova ovira izvršitev odločbe, pogodbe o sporazumni razvezi zakonske zveze v obliki zasebnega akta, ki sta ga sopodpisala odvetnika in je bil notarsko overjen, ali uradno potrjenega sporazuma o podrobnih pogojih izvajanja starševske skrbi, temu staršu naloži plačilo civilne globe, ki ne sme presegati 10 000 EUR.

Nazadnje, na zahtevo sodnika za družinske zadeve ali zainteresiranega starša lahko državni tožilec izjemoma zaprosi za pomoč policijo, da se zagotovi izvršitev sodne odločbe, pogodbe o sporazumni razvezi zakonske zveze ali uradno potrjenega sporazuma o podrobnih pogojih izvajanja starševske skrbi, na primer izvršitev pravice do stikov in nastanitve.

Tako se je treba glede na okoliščine obrniti na državnega tožilca ali sodnika za družinske zadeve, ki je odločbo izdal.

15 Kaj je treba storiti, da se odločba o starševski odgovornosti, ki jo izda sodišče v drugi državi članici, prizna in izvrši v tej državi članici?

Odločbe v zvezi s starševsko skrbjo, ki jih izda sodišče države članice, so v Franciji priznane in izvršljive, ne da bi bil potreben postopek eksekvatur.

Vendar se takojšnja izvršljivost ne prizna za vse odločbe na področju starševske skrbi, ampak samo za odločbe, ki se nanašajo na pravico do stikov, in tiste, ki se nanašajo na vrnitev otroka. Predložiti je treba potrdila, določena v Uredbi Bruselj IIa. Za druge odločbe s področja starševske skrbi je treba razglasiti izvršljivost na podlagi ustreznega potrdila.

Zahteve za priznanje ali ugotovitev izvršljivosti tujih izvršilnih naslovov na francoskem ozemlju na podlagi Uredbe Sveta (ES) št. 2201/2003 z dne 27. novembra 2003 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v zakonskih sporih in sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo se v Franciji predložijo predsedniku splošnega sodišča ali njegovemu pooblaščenцу (člen 509-2 zakonika o civilnem postopku). Za predložitev zahtev sodišču ni obvezno zastopanje po odvetniku.

16 Na katero Sodišče v tej državi članici je treba vložiti zahtevek za izpodbijanje priznanja odločbe o starševski odgovornosti, ki jo je izdalo sodišče v drugi državi članici? Kateri postopek se uporablja v teh primerih?

V skladu s členom 21(3) Uredbe lahko vsaka zainteresirana stranka zahteva „izdajo odločbe o priznanju oz. nepriznanju sodne odločbe“.

V Franciji je treba zahtevo za nepriznanje odločbe v zvezi s starševsko odgovornostjo, ki jo je izdalo sodišče druge države Evropske unije, predložiti predsedniku splošnega sodišča ali njegovemu pooblaščenцу.

Zahteva se lahko zavrne samo iz naslednjih razlogov:

- neskladje s temeljnim javnim redom zaprosene države članice ob upoštevanju največje koristi otroka;
- neizvedba zaslišanja otroka, če je zaslišanje del temeljnih postopkovnih pravil zaprosene države članice; neupoštevanje pravic do obrambe;
- oviranje izvajanja starševske skrbi;
- nezdržljivost z odločbo, pozneje izdano bodisi v zaproseni državi bodisi v drugi državi članici ali tretji državi, če ta odločba izpolnjuje potrebne pogoje za njeno priznanje v zaproseni državi;
- neupoštevanje postopka namestitve.

Zoper odločitev predsednika splošnega sodišča se je mogoče pritožiti.

17 Katero pravo se uporablja v postopku o starševski odgovornosti, če otrok ali stranki ne prebivata v tej državi članici ali imata različno državljanstvo?

Če obstaja tuji element (začasno prebivališče ene od strank ali otroka v tujini, tuje državljanstvo), je treba najprej ugotoviti, ali je pristojno francosko sodišče.

Pristojnost francoskega sodišča

V skladu s členom 8 Uredbe Sveta (ES) št. 2201/2003 z dne 27. novembra 2003 je za odločanje o zahtevkih v

zvezi s starševsko odgovornostjo, če ima otrok običajno prebivališče v Franciji, pristojno francosko sodišče.

V skladu s členom 12(1) te uredbe je francosko sodišče, če je pristojno za odločanje o zahtevku zakoncev za razvezo, pristojno tudi za odločanje o zahtevkih v zvezi s starševsko odgovornostjo, če zakonca skupaj izvajata starševsko skrb in če sta izrecno sprejela pristojnost francoskega sodišča in je ta v otrokovo korist.

V skladu s členom 12(3) navedene uredbe so sodišča držav članic pristojna tudi v zvezi s starševsko odgovornostjo v drugih postopkih poleg tistih iz odstavka 1, kadar ima otrok bistveno povezavo s to državo članico, zlasti zaradi dejstva, da eden od nosilcev starševske odgovornosti običajno prebiva v navedeni državi članici ali je otrok državljan navedene države članice, in so vse stranke v postopku pristojnost sodišč sprejele izrecno ali na drugačen nedvoumen način v trenutku, ko se je pred sodiščem začel postopek, in je to v otrokovo korist.

Prav tako je mogoč dogovor o pristojnosti sodišča prejšnjega otrokovega običajnega prebivališča, če se je otrok pred manj kot tremi meseci preselil v drugo državo članico in je spor povezan s spremembo pravice do stikov.

Nazadnje, v skladu s členom 13 Uredbe Sveta št. 2201/2003 z dne 27. novembra 2003 je, kadar ni mogoče ugotoviti otrokovega običajnega prebivališča niti določiti pristojnosti na podlagi člena 12, pristojno francosko sodišče, če je otrok na francoskem ozemlju in ni mogoče določiti njegovega običajnega prebivališča (otroci begunci ali razseljeni otroci).

V nekaterih primerih se lahko uporabljata tudi druga mednarodna konvencija ali francosko mednarodno zasebno pravo, na podlagi katerega se francosko sodišče izreče za pristojno.

Pravo, ki se uporablja

Francija na tem področju uporablja člen 15 Haaške konvencije z dne 19. oktobra 1996 o pristojnosti, pravu, ki se uporablja, priznavanju in izvrševanju sodnih odločb na področju zaščite otrok. Tako sodišče, pristojno za odločanje o starševski odgovornosti, ob upoštevanju izjem, določenih s to konvencijo, uporabi svoje pravo.

Če je torej v zadevah v zvezi s starševsko odgovornostjo pristojno francosko sodišče, se uporabi francosko pravo (pravo države sodišča).

Izjemoma se uporabi pravo države, s katero je primer tesno povezan, če je to nujno zaradi zaščite mladoletne osebe.

Spletna stran je del portala [Tvoja Evropa](#).

Veseli smo vaših [povratnih informacij](#) o uporabnosti informacij.

Zadnja posodobitev: 10/08/2021

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.